

I Surat Pada'iray Si Mga Hebro

Pagbulig Pagsabot Sito Surat

I magsurat sito ga'i agsabi kon say i arun-na, ma'in pariho si sagara'an-na si Pablo pagbuhat si mga surat-na. Sallod si mga ta'on 400-1600, i pagkagasi nga yayto surat tawa'-na si Pablo pero kahuman sinan mga ta'on ka'urugan i mag'isip nga ma'in to surat-na si Pablo kay pwira si ga'i pagsabi si arun-na, agpinugad liwat i magsurat, “Aka'angkon kita si kasiguruhan nga ungod nan katalwasan pina'agi si magpakapamati' si Paragdalom si primiro mga bisis pagparapasamwak-na” (2:3), kon sugad agpamatu'od nan mga allingon nga i magsurat sito ga'i akahuwang si Jesus ngan pagparapasamwak-na sito ngan da'inan may ga'i liwat akakarawat si nagpakatu'an-na si Jesus kahuman si kabanhaw-na pariho si pagpakatu'an-na si Pablo (Gal 1:11-12).

Ka'urugan i mag'isip nga surat-nay to dina si Bernabe. I isi-na si surat klarado nga i magsurat addangan nagkilala nga gamhanan sallod si manniniripon pag'ampo' ngan addangan Hebro nga sayod si Kada'an Kasuratan. Ngan da'inan sinan i pagka'a'a-na si Bernabe. Addangan iya Hebro nga sakop si mga parahalad Levita (Buhat 4:36) mangno kahuman-na si Pablo pagtutu'o, agsikumpaniya mga iya nga bali gayod tapit. Tungod si paggiya-na si Espirito Santo, i manniniripon pag'ampo' ari si Antioquia agtu'in si kas Bernabe pati' Pablo bilang mga misyunaryo ngan agpamataliwan-nay to mga iya para si primiro biyahi pagpasamwak (Buhat 13:1-4).

I addangan pa nga pusibli magsurat sito, iya si Apolo. Si ina'anto mga panahon, i mga malanga inadalan-na si Kasuratan ag'arabuyon nga si Apolo i magsurat sito. A'allom iya ari si Alejandria, adda liwat iya Hebro ngan malanga i inadalan-na. Agsumat si Lukas nga si Apolo, “mata'o gayod iya labihan na kon hi'unong si Kasuratan” (Buhat 18:24). Akatu'anan liwat kita nga pariho si Pablo, kilalado si Apolo si manniniripon pag'ampo' ari si Corinto (1Cor 1:12; 3:4-6,22).

Nagsurat to myintras si 70 AD (mga 40 anyos kahuman abanhaw si Jesus), i ta'on pagbungkag si Jerusalem huwang na i templo. Apinugad to tungod kay kon nagsurat to kahuman na dina si pagbungkag si templo sigurado nga agsabi kunta' parti sito pati' i katapusan-na si pa'agi-na si mga Hebro pagpahadal. Pwira pa sinan, i magsurat pirmi agbagaw nga aniya' pa i templo ngan agpadayon pa

i nagparabuhat ari pagpahalad (5:1-3; 7:23,27; 8:3-5; 9:6-9,13,25; 10:1,3-4,8,11; 13:10-11).

Nagsurat to para si mga Hebro nga magkabarawa si pagtutu'o si Kristo. Sayod to mga a'a si Kada'an Kasuratan pero agkatirintar pag'ibwibwilta kunta' si pagtapod si bala'od o ma'in ngani' pagsalakot si mahalap sumat (Gal 2:14). Aniya' liwat magpaminugad nga ka'urugan si mga iya "mga paraghalad nga magpanunod si ungod pagtu'o" (Buhat 6:7).

I pinaka'impurtanti liksyon sa'ala'-ta ato sito surat, iya nga si Jesu-Kristo i gilalabawi magpakatu'an ngan magtangnga' si mapinalangga'on pagpanginanu-na si Diyos si a'a. Si Kristo i kabug'usan ngan pangultimo nagparu'do' para akakilala i a'a pahalap si Diyos, ngan labaw si Kristo si mga magpakatu'an parti si Diyos nga kina'anda'an ari si Kada'an Kasuratan. I dimu'an makigsumat-na si Diyos ari si Kada'an Kasuratan atuman anan si baha'o pa'agi pagtapit si Diyos nga si Jesus i magtangnga'. Tikang pa gayod si Kada'an Kasuratan kinakulawan nga si Kristo labaw kuntra si mga anghel, ngan labaw liwat iya kuntra kas Moises pati' Aaron. Si Moises i magtangnga' si kada'an pa'agi pagtapit si Diyos ngan si Aaron may i tinikangan-na si mga paraghalad.

Ato sito surat, nagtugunan kita nga ga'i na pagbalik pa si kada'an pa'agi-na si mga Hebro pagpahalad si nagpamuno' hayop kay akatambunan-nay nan si bali kapambihira pagkaparaghalad-na si Kristo nga mismo i kalugaringun-na laha' i naggamit-na. Kinahanglan hamok i pagtapod si iya kay pina'agi si kamatayun-na, si kabanhaw-na pati' si pag'alsa si iya pan langit, iya i mag'abri si lalan pada'iray si ungod ngan langitnon pangngingistaran-na si Diyos. Sanglit i magpanutu'o si Kristo kinahanglan nga malanga i pagpaturus-na tangnga' si mga kasakitan basi' ga'i mga iya agpakahusgaran pariho si mga a'a-na si Israel nga agpandiri' pag'isip malalom si pagparalibung-libung-na mga iya si disyirto.

I Pagtunga'-tunga' Sito Surat

1. Labaw si Kristo si mga Punu'an si Kada'an Pa'agi Pagtapit si Diyos (1:1-7:28)
2. Labaw i Paghalad-na si Gilalabawi-ta kam Paraghalad (8:1-10:39)
3. Mga Tugon si Padayon Pag'ilob Tungod si Pagtapod si Kristo (11:1-12:29)
4. I Ultimo nga Panugun-tugon (13:1-25)

Nagpalabaw i Dadi' Kuntra si mga Anghel
Mateo 22:44; Markos 12:36; Lukas 20:42

Buhat 2:34-35; Col 1:13-20; 2:6-15; Flp 2:5-11

1 ¹ Siray mga panahon, agpahalling i Diyos pada'iray si kapapu'an-ta kam pina'agi si mga paragsumat. Agbuhay-nay to sadurudiki'it ngan si pala'in-la'in pa'agi. ² Pero si ina'anto pangultimo panahon, agpahalling iya pina'agi si addangan dadi' nga nagpili'-na bilang iridiro si dimu'an ngan nagpahimu-na si kalibutan pati' si kalangitan. ³ Agsirak tikang ato sito

dadi' i ka'angayan-na si Diyos, ngan gana' pagkala'inan-na si mga kina'iya-na mga iya. Iya i magmangno si dimu'an basi' akapadayon to pina'agi si gamhanan allingun-na. Pakatuman-na si kinahanglanon para akahugasan i mga sala', aningkulo' iya si kawatan-na si Harangdon ari si langit. ⁴Kon sugad, kinaklaruhan nga labaw gayod iya si mga anghel pariho may nga i dati nagpatu'in si iya aron^a labaw gayod kuntra si tawa'-na mga iya.

⁵Kay gana' gayod nagpinugad-na si Diyos si bisan say si mga anghel-na, "Ka'aw i Dadi'-ko,"^b

ina'anto publikar-ko nga ako i Tatay-mo."^c

O ma'in ngani' si pagpinugad,

"Ako i magin Tatay-na,
ngan iya i magin Dadi'-ko."^d

⁶Ngan agpinugad liwat sito i Diyos mahi'unong si pagpabawa-na si suhagna ato si kalibutan,

"Kinahanglan ag'ampo' si iya i dimu'an ka'anghelan-ko."^e

⁷Parti si mga anghel, yayto i nagpahalling-na si Diyos,

"Aghimu-ko i mga anghel-ko
mga rilihugon nga day bariyo,
pati' mga paragsirbi nga day mag'arab-arab api."^f

⁸Pero pada'iray si dadi', yayto dina i nagpahalling-na si Diyos,

"Ka'aw nga Diyos, i trunu-mo agpabilin hasta si kahastahan,
ngan i pagkamatadong i nagpalangngan-mo si ginhadi'an-mo.

⁹Abawa pirmi i kasing-kasing-mo si pagkamatadong ngan asulya' kaw si karat'an,

sanglit ngani' ako nga Diyus-mo, agpa'undong si ka'aw labaw si
mga kahuruwangan-mo
ngan bali kaw kalipayan."^g

¹⁰Agpinugad-na liwat iya si Diyos,

"Ka'aw nga Paragdalom, si panikangan agtindug-mo i pundasyun-na
si kalibutan,
ngan i kalangitan, hinimu-na liwat si mga tamburu'-mo.

¹¹Aniya' mga iya kabubungkagun-na, pero agpadayon kaw.

Si katapusan, akapariho mga iya si magsilhagan na bado'.

¹²Gana' na nagkinahanglanan-mo si mga iya pariho si magnipisan na pammakurumbot nga angay na hamok nagtipig,

^a 1:4 I *nagpatu'in si iya aron*, gana' la'in kon ma'in Paragdalom pati' Paragsalbar. ^b 1:5 Si kada'an mga panahon, kon agtu'in i hadi' si addangan si gamhanan pwisto agbuwanan-na si titulo, *Dadi'*. Agda'inan liwat sinan i Diyos pagpublikar kon ay i katungdanan-na si Jesus. Pwira si pag'alsa si iya pan langit, i duwa pa hinabo' nga magpamatu'od sinan, iya i kinabati'an busis (Mateo 3:17; 17:5; Buhat 13:33) pati' i pagbanhaw si iya (Roma 1:4). ^c 1:5 Salmo 2:7 ^d 1:5 2Sam 7:14 ^e 1:6 Deut 32:43 ^f 1:7 Salmo 104:4 ^g 1:9 Salmo 45:6,7

ngan saralli'an-mo mga iya pariho si kada'an na bado'.
 Pero ka'aw gana' pagliliwatun-na,
 ngan allom kaw hasta si kahastahan.”^h

¹³ Gana' si mga anghel nga nagpinugad-na si Diyos,
 “Aningkulu'a ato si kawanan-ko,
 tubtob nga sapama'ubus-ko i mga kuntra-mo pa
 nga day pannungtungan-mo.”ⁱ

¹⁴ Ma'in ba' nga i mga anghel mga rilihug-lihugon espirito nga
 nagpamabawa pagpanginano si kinahanglanun-na si mga papa'angkunon
 si katalwasan?

I Pagtuninong si mga Kinapamati'an

2 ¹ Sanglit tungod kay labaw i magpakatu'an, kinahanglan nga anmas
 i pagmatu-ta kam pagkuyot si mga sapamati'an-ta kam basi' ga'i
 kita kam agtatala dina sinan. ² Intumu-bi daw. Bisan ngani' i sumat
 nagpasamwak-na si mga anghel, ga'i abari'-bari' ngan i kada pagsupaki
 aniya' dayon angay kastigo, ³ iya pa ba' kon agpasipara-ta kam i bali
 kapambihira katalwasan i pakalikay-ta kam si kastigo? Aka'angkon kita
 si kasiguraduhan nga ungod nan katalwasan pina'agi si magpakapamati'
 si Paragdalom si primiro mga pagparapasamwak-na. ⁴ Ngan hasta liwat
 i Diyos agpamatu'od si kita kam sinan pina'agi si mga pangngilalahan si
 langitnon kasiguruhan, mga urusahon, mga makagagahom binuhatan,
 pati' pina'agi si pala'in-la'in abilidad nagparigalu-na si Espirito Santo nga
 nagtaltag-na si Diyos sigon si katuyu'an-na.

Agpakang'a'a si Jesus

⁵ Ma'in i mga anghel i nagtubyanan-na si Diyos pagdalom si titakka
 baha'o kalibutan, huwang i magpaka'angkon si baha'o kinabuhi' nga iya i
 nagbararagawan-ta kam ato. ⁶ Lugod aniya' maka'anna' si Kasuratan:

Ay ba' gayod i a'a kay agpanginanu-mo iya,
 o i bug'os ka'aha'an' kay ag'atindir kaw si mga iya?

⁷ Si paghimu-mo si a'a, ga'i iya agpatala-mo si ka'anghelan,
 agkurunahan-mo iya si maka'angayan danta' ngan
 agpa'unrahan-mo

⁸ ngan agpama'ubus-mo i dimu'an nga day pannungtungan-na.^k
 Si pagpa'ubus-na si dimu'an ato si kalibutan, gana' naglaktawan-na si
 Diyos si bisan ay hayupa o bisan ay inanna'a nga ga'i agdaluman-na si
 mga a'a. Bisan si ina'anto ga'i pa sakulawan-ta kam i pagtuman nga i

^h 1:12 Salmo 102:25-27 ⁱ 1:13 Salmo 110:1 ^j 2:6 Si Grikuhanon: *pinili' a'a*, pero ga'i nan
 agtukoy si addangan nagpatunggo para si mga a'a kundi' si bisan say, kon sugad agtukoy
 nan si dimu'an. ^k 2:8 Salmo 8:4-6

mga a'a, iya na i magdalom si dimu'an, ⁹sakulawan-ta nayto anan si Jesus. Ga'i iya agtala si mga ka'anghelan ngan pagpakang'a'a-na ngan ina'anto nagkurunahan iya si maka'angayan danta' pati' nagpa'unrahan tungod kay ag'antos iya si kamatayon. Sanglit pina'agi si mapinalangga'on pagpanginanu-na si Diyos, iya i magtuman sito dimu'an basi' i sa'agihan-na kamatayon, para nayray si dimu'an.

¹⁰Kay si kamatu'uran, angay gayod i buhat-na si Diyos nga magpadayon si dimu'an pagtuman si karuyag-na. Panakka-na si uras pagpatuttot si kalabbatan dadi' pada'iray si maka'angayan kamutangan, agpamatgas-na dahulo si Diyos i kina'iya-na si Jesus pina'agi si pag'antos basi' si Jesus i magdahulo paghimo lalan para si magkataralwas to. ¹¹Iya liwat i magtagama si mga iya paghuwang si Diyos ngan tungod kay ag'adda hamok pamilya i magtagama pati' i nagpanagama, ga'i asipog si Jesus pag'ako' si mga iya bilang kabugtu'an. ¹²Agpinugad iya,

“Pahayag-ko i arun-mo
si mga kabugtu'an-ko,
kanta-ko i mga pagdayaw si ka'aw
atubang si manniniripon pag'ampo'.”¹

¹³Agpinugad liwat iya,

“I pagtapud-ko awinan si Diyos.”^m

Ngan agpinugad liwat iya sito,

“Atiya' ako huwang si mga dadi'
nagpatubyan-na si Diyos si ako.”ⁿ

¹⁴Tungod kay i mga dadi' aniya' puhu'-na^o ag'ambit may liwat si Jesus si pagpakang'a'a-na mga iya basi' pina'agi si kamatayun-na sapirdi-na i mag'inantan si gahum-na si kamatayon nga gana' la'in kon ma'in si Satanas. ¹⁵Ngan pina'agi liwat si kamatayun-na, sapalibri-na i mga a'a nga nag'uripon si bala'od si bug'os kinabuhi'-na mga iya tungod si katalaw-na mga iya si kamatayon. ¹⁶Kon sugad kon da'inan sinan i nagbuhat-na, sigurado nga ma'in i mga anghel i nagpara'isip-na siray nga paranginanuhun-na kundi' i mga ka'uru'ampuhan-na dina si Abraham. ¹⁷Tungod sinan katuyu'an, dati na agplano i Diyos nga kinahanglan gayod i pagpa'irog si iya si bisan ay sa'agihan-na si mga kabugtu'an-na, basi' magin gilalabawi paraghalad iya nga maluluy'on pati' tangkod si pagparasirbi si Diyos, ngan basi' si katapusan sapalugtuk-na mismo anan si iya i kasina-na si Diyos para apasaylo i sala'-na si mga a'a. ¹⁸Ngan tungod kay ag'antos si Jesus si pagparatintar si iya, pwidi may liwat iya akabulig si mga nagparatintar.

¹ 2:12 Salmo 22:22 ^m 2:13 Isa 8:17 ⁿ 2:13 Isa 8:18 ^o 2:14 Si Grikuhanon: *aniya' isi-na pati' laha'-na*, ngan agpamatu'od nan nga ungod iya a'a. Parti namay si pagpa'ambit-na sinan si kita, kulawin si Juan 6:51.

Labaw si Jesus Kuntra si Moises

3 ¹Sanglit mga kabugtu'an nga nagpanagama paghuwang si Diyos, ka'am nga parariho inagda-na pagprubitso si langit, palalumu-bi daw i isip-bi kon say gayod si Jesus si nagparabusngal-ta kam tuluhu'an bilang apostol pati' gilalabawi paraghalad. ²Tangkod iya si magtu'in si iya sinan pariho si Moises nga tangkod pagsirbi si panimalay-na si Diyos. ³Pero mas angay nagdayaw si Jesus kuntra si Moises pariho may nga mas darayawon i magtindog si panimalay kuntra si mga ginsakupan-na mismo sito. ⁴I karuyag sidngun-ko nga balang panimalay aniya' magtindog pero i magpatindog si bisan ay, iya i Diyos. ⁵Bilang paragsirbi nga huwang si mga ginsakupan-na si Diyos tangkod si Moises pagtistigos nga aniya' pa la'in titakka surumatun-na si Diyos. ⁶Pero tangkod si Kristo bilang dadi' nga agmangno si mga ginsakupan-na si Diyos. Ngan kita kam sakop si panimalay-na si Diyos kon ga'i kita kam palabba si kapusukaduta kam pati' si kasiguraduhan si kararawatun-ta nga iya i nagrayhakan-ta kam.

I Resulta-na si Ga'i Pagtapod

⁷Sanglit tuninungi-bi i nagpahalling-na si Espirito Santo,

“Ina'anto mismo, kon sabati'an-bi i busis-na,

⁸ dakam agdiri'u-bi i pag'isip malalom

pariho si mga masinupakon nga makapangudyot si Diyos

ari si disyrto si uras si pagparapurbar-na mga iya kon singnga takka i pasinsya-na.

⁹Agpurbaran-na ako si mga ginikanan-bi sallod si kwarinta anyos bisan kon agpakakulaw mga iya si mga binuhatan-ko.

¹⁰Iyay nan i rason kon ay kay anakka ako si pagsigra' si mga a'a nga allom na sinan panahon,

ngan akapinugad ako, ‘Pirmi mga iya agpara'isip paglisa ngan ga'i mga iya agpakasayod si mga pama'agi-ko.’

¹¹Sanglit tungod si kasina-ko agsumpa' ako,

‘Ga'i gayod mga iya agpaka'ambit si pagdiskansu-ko.’^{p”q}

¹²Sanglit mga kabugtu'an si pagtu'o, pasiguruhu-bi nga ga'i kam akabulag si gana' kamatayun-na Diyos tungod si panhuna'-huna' nga mara'at ngan ga'i agtapod. ¹³Lugod, agsi'uru'araghataya kam si allaw-allaw myintras nga aniya' pa uras basi' kunta' gana' si ka'am magdiri' pag'isip malalom tungod si pagdaya'-na si sala'. ¹⁴Kay aka'ambit na kita kam si katungdanan nagpatu'in si Kristo kon hasta si katapusan ga'i

P 3:11 I nagtukoy *pagdiskanso*, iya i murayaw kamutangan o i paghuway si kalugaringon trabaho. q 3:11 Salmo 95:7-11

kita kam palabba si kasiguraduhan-ta kam ngan primiro. ¹⁵Pariho si maka'anna' si Kasuratan:

Ina'anto mismo, kon sabati'an-bi i busis-na,
dakam agdiri'u-bi i pag'isip malalom
pariho si mga masinupakon nga makapangudyot si Diyos.^r

¹⁶Kas say di' i nagtukoy nga agpakabati' pero agpansupak? Ma'in ba' i dimu'an nga naggiyahan-na si Moises pagawas si Ehipto? ¹⁷Ngan say may i nagsigra'-na si Diyos sallod si kwarinta anyos? Ma'in ba' i mga a'a nga agsala' ngan agkamaratay ari si disyirto? ¹⁸Ngan say di' i nagsumpa'-na si Diyos nga ga'i agpaka'ambit si pagdiskansu-na kon ma'in i mga magparapamasibaya' hamok? ¹⁹Sanglit akasayod kita nga ga'i mga iya agpaka'ambit, tungod si ga'i mga pagtapud-na.

I Pag'ambit si Pagdiskansu-na si Diyos

4 ¹Sanglit, tungod kay nagbuwanan pa kita kam uras pag'ambit si nagpasa'ad-na si Diyos diskanso, kinahanglan agmato kita kam basi' si katapusan gana' si kita kam kinadiskubrihan nga ga'i bali' aka'ambit sito, ²kay pariho si mga a'a siray ari si disyirto, nagpasamwak may liwat si kita kam i mahalap sumat. Kundi' i sapakalihan-na mga iya sumat ahimo nga gana' pulus-na anan si mga iya, tungod kay ngan pakapakali-na mga iya, ga'i mga iya agpanutu'o. ³Pero kita kam dina nga magpantapod i maka'ambit sinan diskanso ngan ma'in mga iya. Sigon nan dimu'an si nagpinugad-na si Diyos, “Sanglit tungod si kasina-ko agsumpa' ako,

‘Ga'i gayod mga iya agpaka'ambit si pagdiskansu-ko.’”^s

Si kamatu'uran, andang nayto agtagama-na si Diyos kay tikang pa si pakatapus-na paghimo si kalibutan pahuway iya. ⁴Kay aniya' pinahallingan-na hi'unong si kapito' allaw nga agkapurupariho sito: “Ngan si kapito' allaw pahuway i Diyos si dimu'an buhat-na.”^t ⁵Kundi' dakam alimot nga aniya' liwat nagpinugad-na si Diyos ari si dyata', “Ga'i gayod mga iya agpaka'ambit si pagdiskansu-ko.”

⁶Bisan kon ga'i agpaka'ambit sinan pagdiskanso i mga a'a siray nga nagpasamwakan sito mahalap sumat tungod si mga pagpasibaya'-na, pero hasta ina'anto aniya' pa gihapon uras nga pwidi aka'ambit sito i la'in. ⁷Sanglit ngani' kahuman si maliyat panahon, agtagama gihapon i Diyos la'in allaw pina'agi si pagpahalling-na si David. Ngan akatu'anana kita nga “Ina'anto” nagtukoy nan allaw kay iya i nagpahalling-na si David nga nagpa'anna'-ko pa hamok ari si dyata':

Ina'anto mismo, kon sabati'an-bi i busis-na,
dakam agdiri'u-bi i pag'isip malalom.^u

^r 3:15 Salmo 95:7,8 ^s 4:3 Salmo 95:11. Hasta liwat si birsikulo 5. ^t 4:4 Gen 2:2

^u 4:7 Salmo 95:7,8

⁸Kay kon sabuwanan-na kunta' mga iya si Josue' diskanso, ga'i na kunta' agpahalling i Diyos kahuman si maliyat panahon hi'unong si la'in allaw. ⁹Kon sugad, hasta ina'anto aniya' pa gihapon diskanso para si mga a'a-na si Diyos irog si pandidiskansu-na allaw si Diyos ¹⁰kay i maka'ambit si pagdiskansu-na si Diyos, iya i a'a nga pahuway na si mga kalugaringun-na buhat, pariho may si paghuway-na si Diyos. ¹¹Sanglit kinahanglan kita kam agdadagmit pag'ambit sinan diskanso, basi' gana' si kita kam nga aka'irog si mga a'a siray nga ga'i agpaka'ambit sinan tungod si mga pagpasibaya'-na.

¹²Angay hamok nga maniguro kita kam sinan kay katikang na i allingun-na si Diyos paghuliskay si mga panhuna'-huna'-ta pati' si mga magpasarig si isip-ta. Allom ngan ipiktibo i allingun-na si Diyos. Mas matarom payto kuntra si bisan ay klasiha ispada nga dubli i tarum-na. Pariho sinan ispada nga akasuwat si luta-luta pati' akabuka si ta'ulang pagtakka si utuk-na, da'inan liwat sinan i allingun-na si Diyos para akaklaro kita si ungod isi-na si kina'iya-ta pati' espiritu-ta. ¹³Gana' anan si bisan ay hinimu-na si Diyos nga atago' si pangulawan-na. Puroy nan abyirto ngan hayag atubang si magpirit si kita pagpasumat pirmi si kina'agi-agi-ta.

Si Jesus i Bantugan Gilalabawi Paraghalad

¹⁴Sanglit kinahanglan kita kam maniguro pagkuyot si nag'aku'-ta kam pagtu'o nga nagpabantug-ta na tungod kay aniya' gilalabawi paraghalad-ta nga bantugan gayod. Awiray na iya si gilalabawi langit, nga gana' la'in kon ma'in si Jesus, i Dadi'-na si Diyos. ¹⁵I gilalabawi paraghalad-ta ma'in pariho si ditangnga' nga ga'i ata'o pagpa'id si mga kaluyahan-ta. Lugod, ag'agi iya si kada pagparatintar pariho si dimu'an sa'agihan-ta kam pero ga'i iya abawa si pagsala'. ¹⁶Sanglit pusukado kita kam pagburubwilta pagdugok si trunu-na si mapinalangga'on basi' aka'angkon kita kam si kalu'oy ngan akaprubitso si mapinalangga'on pagpanginanu-na pagbulig si kita kam nga tu'ig gayod si kada pagkinahanglani-ta.

5 ¹Parti si mga gilalabawi paraghalad, pirmi to nagpili' tikang si mga igkasi a'a-na ngan nagtu'inan to pagtunggo para si mga a'a si mga kinahanglanon pan Diyos. Iya liwat i nagtu'inan pagpahalad si mga rigalu-na si a'a pati' pagbuno' si mga papahalaron para apasaylo i mga sala'. ²Ngan akahimo iya pagparapaki'angay si mga a'a nga ga'i agpakatu'anan si tama' hasta nga agpamalisa na dina, tungod kay mismo iya aniya' may liwat mga kaluyahan-na. ³Sanglit iyay nan i rason kon ay kay kinahanglan iya dahulo agbuno' papahalaron para si mga kalugaringun-na sala' mangno iya na dina i para si mga sala'-na si mga a'a.

v 4:8 Si Josue, iya i maggiya si mga a'a-na si Israel pasallod si Canaan.

⁴Gana' ato maglugaring pagpa'unra mismo si kalugaringun-na para sinan katungdanan, lugod kinahanglan i Diyos i mag'agda si iya pagtu'in sinan pariho si Aaron.^w ⁵Ngan da'inan may si Kristo, ga'i aglugaringan-na pag'angkon i maka'angayan pwisto si pagkagilalabawi paraghalad. Lugod agpinugad-na iya si Diyos,

“Ka'aw i Dadi'-ko;^x

ina'anto publikar-ko nga ako i Tatay-mo.”^y

⁶Si la'in namay parti si Kasuratan, agpinugad iya,

“Paraghalad kaw hasta si kahastahan,

irog si pagkaparaghalad-na si Melquisedec.”^z

⁷Ngan ato pa si Jesus si kalibutan, agpara'ampo' iya ngan agparapalako bawa i gasod pati' panangis ngan sigi iya pakimalu'oy si Addangan hamok nga makasalbar si iya si kamatayon. Tungod si pagkamatinahapun-na huwang i pagkamasinunuron, agpamati'an-na iya si Diyos. ⁸Pero bisan kon dadi' iya, ag'adal iya si pagkamasinunuron pina'agi si mga sa'agihan-na kakurihan. ⁹Pakatuman-na si dimu'an nga akapamatgas si kina'ia-na, iya i mahimo pu'un-na si katalwasan nga gana' katapusan-na para si dimu'an nga masinunuron may si iya. ¹⁰Pwira pa sinan, iya liwat i nagtu'inan-na si Diyos bilang gilalabawi paraghalad irog si pagkaparaghalad-na siray si Melquisedec.

I Pag'amban si Pagkadinadi'-dadi' para Aka'adal Kon Ay i Malalom

¹¹Malabbat pa kunta' i parahallingun-ko hi'unong si nagsabi-koy ray pa hamok pero bali kuri pag'isplikar tungod kay hubya' kam pagsantop si mga sapatati'an-bi na. ¹²Si kamatu'uran, si ina'anto pwidi na kam kunta' agpanturo' kundi' agkinahanglan pa kam hamok gihapon nga aniya' si ka'am utro magturo' si allingun-na si Diyos i parti si kamatu'uran nga mga mababaw hamok nagsantop. Gatas pa i nagkinahanglan-bi, ma'in pa kam angay si mabaskog pagkakan! ¹³Bisan say nga padayon si gatas hamok, pariho si adda dadi'-dadi', ma'in pa iya sayod hi'unong si turo' parti si pagkamatadong. ¹⁴Pero i mabaskog pagkakan para may si mga matgas na nga gara' na pagkilala si mahalap kuntra si mara'at tungod si malalom isip pagturutimbang.

6 ¹Sanglit kunta' ga'i na kita kam abaraw si mga nagturo' parti si Kristo nga mga mababaw hamok nagsantop, lugod maniguro kita kam si makapamatgas nan si kita kam. Kunta' ma'in na ministir nga pabwilta pa kita kam pagtindog utro si pinakapundasyon-na si espirituhanon kinabuhi'. I karuyag sidngun-ko, i pagbasol huwang i

^w 5:4 Si Aaron, adda iya gilalabawi paraghalad nagtu'inan-na si Diyos. ^x 5:5 Parti si kabatasanan si kada'an mga panahon pagbuwan titulo *Dadi'*, kulawin si hawud-na si pahina 597. ^y 5:5 Salmo 2:7 ^z 5:6 Salmo 110:4

pagtalikot si mga buhat nga akaguyod pada'iray si kamatayon nga bulag si Diyos, pati' i pagtu'o si Diyos. ²Kunta' ma'in na liwat ministir i mga turo' hi'unong si pala'in-la'in bunyag, si pagpadu'on si mga palat pagpa'ayop si Espirito Santo, si kabanhaw-na si mga minatay, pati' si gana' pagliliwatun-na si titakka paghusgar-na si Diyos. ³Ngan sigurado anakka kita kam si pagmatgas kon angalagad i Diyos.

⁴Akapinugad ako sinan kay aniya' nga impusibli na nga sa'alagaran-na pa. Kon akasana'agan na i a'a kon ay i kamatu'uran, pati' akakinda na si langitnon rigalo, hasta nga nag'ayupan na si Espirito Santo, ⁵pati' aka'ikspiryinsya na si kahalap-na si allingun-na si Diyos, ngan aka'abat na si mga gamhanan pagpamatu'od nga katikang na i nagparapanimulat titakka panahon, ⁶katapos pabulag pa hamok gihapon iya si Diyos, gana' na sito a'a makapabwilta pa pagbasol gihapon huwang si pagbag'o ngan iya mismo i magpirdi si kalugaringun-na kay agpadayon iya si day pagpapako' pa si Dadi'-na si Diyos ngan iya i magbuwan ukasyon nga nagparatamay to.

⁷Buwanan-ta kam adda halimbawa': I pitak nga maghuphop pirmi si uran mangno aniya' magpanubo' tinanom nga sapulusan-na si mga papaprubitsuhon, alipay i Diyos pagpanginano pahalap sinan pitak. ⁸Kundi' i pitak nga i magpanubo' mga tangulon dina pati' sapinit, gana' sinan pulus-na ngan ma'in naynan pira nagmaldisyon hasta nga si katapus-tapusan nagsunog.

⁹Mga kumpaniya, bisan kon agpahalling ako da'inan sinan, mahaya i pagla'um-ko nga agpadayon kam si mahalap nan kamutangan. I karuyag sidngun-ko nga kinakulawan anan si ka'am i kinabuhi'-na si magkataralwas. ¹⁰Pirmi pantay i pagkukulaw-na si Diyos ngan ga'i iya alimot si mga trabahu-bi pati' si gugma' nagpakulaw-bi si iya pina'agi si pagbulig-bi si mga a'a nagtagama paghuwang si iya nga iya i padayon nagparabuhat-bi. ¹¹I karuyag-ko nga balang addangan si ka'am agpakulaw si kadisididu-bi pagbuhat sito tubtob gayod si katapusan basi' aniya' kasiguraduhan-bi si pagla'um-bi. ¹²Ga'i ako aruyag nga agparahinubya' kam kundì' irugu-bi i magpantapod bawa i murayaw pag'antahak kay i da'inan a'a i maka'iridar si nagsa'ad.

I Kasiguraduhan si Sa'ad-na si Diyos

¹³Intumu-bi daw. Ngan pagsa'ad-na si Diyos si Abraham, gana' na nga mas tarapuran pa si Diyos pagtistigos, sanglit agsabi na hamok iya mismo si kalugaringun-na, ¹⁴pina'agi si pagpinugad, "Sigurado nga ako gayod i mamuwun si kabubuwasun-mo pati' i mamalabbat si ka'uru'ampuhan-mo."^a ¹⁵Sanglit kahuman si murayaw pag'antahak, sakarawat-na si Abraham i nagsa'ad.

^a 6:14 Gen 22:17

¹⁶Si pagsumpa'-na si mga a'a, pirmi mga iya agsabi si arun-na si addangan nga mas tarapuran kuntra si mga iya bilang tistigos nga ungod tuman-na i sa'ad, ngan yaynan klasi pagsumpa' i magpu'po' si mga paraki-paki-na pina'agi si pagpasarig nga ga'i naynan abari'-bari' sa'ad. ¹⁷Si pariho kamutangan, para si mga ti'iridar si nagsa'ad si Abraham, aruyag i Diyos pagpaklaro gayod si mga iya nga gana' pagliliwatun-na si katuyu'an-na, sanglit agsumpa' pa liwat iya pagpasarig si sa'ad. ¹⁸Agbuhat-nay to si Diyos basi' agka'araghat gayod kita kam, pina'agi si duway to nga ga'i pwidi abari'-bari' ngan impusibli sahimullu'an-na si Diyos, kita kam nga agrarabunos pag'anda' pannagu'an anan si Diyos pagkuyot si pagla'om nagparu'do' si kita kam. ¹⁹Sanglit yaynan pagla'om ahimo angkla si kinabuhi'-ta kam nga agsi'it gayod ngan ga'i aburubantad. Pwira pa sinan, yaynan pagla'om i magbuwan si kita kasiguraduhan nga tisallod kita si gisurusagraduhi lugar damurihan-na si kurtina ²⁰kon singnga si Jesus nga makadahulo na pagtunggo para si kita kam. Sanglit sa'angkun-na i pagkagilalabawi paraghalad hasta si kahastahan irog si pagkaparaghalad-na si Melquisedec.

I Paraghalad Nag'arunan Melquisedec

7 ¹Ga'i ba' kam akatu'an an kon say si Melquisedec? Addangan iya hadi' siray si Salem^b ngan paraghalad-na liwat iya si Gilalabawi Diyos. Iya i magtupo' si Abraham pagbalik-na sito kahuman si pagda'ug-na pagpakigirra si mga hadi' ngan agbindisyunan-nay to si Melquisedec. ²Si Abraham may agbuwan si Melquisedec dyis puryinto si dimu'an sabawa-na tikang si girra. I karuyag sidngun-na si aron Melquisedec, "hadi' si pagkamatadong". Hadi' liwat iya si Salem nga i karuyag sidngun-na, "hadi' si kamurayaw". ³Gana' tatay-na o nanay-na, gana' listahan si ginikanan-na, gana' liwat panikangan-na o katapusan-na si kinabuhi'-na ngan irog si Dadi'-na si Diyos agpadayon iya si pagkaparaghalad-na hasta si kahastahan.

⁴Pinsaru-bi ngani' kon day ay i kagamhanan-na. Bisan si Abraham nga ginikanan si nasyun-ta kam agbuwan si iya dyis puryinto si sabawa-na tikang si girra! ⁵Tara', i maka'anna' dina si bala'od nga kinahanglan pagkulikta dyis puryinto i ka'uru'ampuhan-na si Levi nga mga paraghalad tikang si mga a'a nga mga igkasi-na Hebro bisan pa kon mga ka'uru'ampuhan-nay to liwat mga a'a si Abraham. ⁶Pero si Melquisedec lugod bisan kon ma'in iya mamat-na si Levi, agkulikta

^b 7:1 I *Salem*, iya liwat i nag'arunan: Jerusalem, ngan i ka'impurtantihan-na sito kay ato sito lugar agtu'inan-na si Diyos si Melquisedec nga ma'in Hebro bilang hadi' pati' paraghalad 800 anyos antis si pagtu'in-na si primiro hadi'-na si Israel pati' si pagtindog si primiro templu-na mismo ato sito lugar.

iya dyis pursyinto tikang mismo si Abraham ngan agbindisyunan-na i nagsa'aran-na si Diyos. ⁷Ngan gana' makaduda nga i magbindisyon mas gamhanan kuntra si nagbindisyunan. ⁸Intumu-bi daw i pagkala'inan-na si duway to nga aniya' katungud-na pagkulikta si dyis pursyinto. Aniya' mga kamatayun-na si adday to grupo pero i addangan agpadayon allom sigon si maka'anna' si Kasuratan. ⁹Pwidi liwat kita akapinugad nga si Levi, i parakulikta si dyis pursyinto, agbayad si dyis pursyinto pina'agi si Abraham ¹⁰tungod kay ngan pagtupu'-na si Melquisedec si Abraham bisan kon ma'in pa siray allom si Levi, i similya magmamat si Levi ari na si puhu'-na si Abraham.

Si Jesus Irog si Melquisedec

¹¹Kapa'i di' kay kinahanglan pa nga aniya' la'in klasi paraghalad nagpabawa nga irog dina si pagkaparaghalad-na si Melquisedec imbis irog si Aaron? Kunta' bali kaklarado si ka'am nga ga'i anmatgas i kina'iya para magin diyusnon pina'agi si mga paraghalad Levita kay i nagsibutan-na mga iya kon ay hamok i sakaya-na^c si bala'od. ¹²Ngan saklaruhan-ta liwat i adda si mga ga'i sakaya-na kay si uras nga agsalli' i klasi si pagkaparaghalad, kinahanglan may liwat agsalli' i riglaminto kon pinapa'i agpadayon to pagkaparaghalad. ¹³I nagtukoy nga nagpabawa, addangan iya nga ma'in mamat si Levi kundi' mamat dina si pamilya nga gana' ni addangan magsirbi si altar. ¹⁴Sayod kita nga i Paragdalum-ta kam mamat dina si pamilya Juda nga gana' nagsabi-na si Moises mga paraghalad tikang sinan pamilya. ¹⁵Sanglit bali kaklarado nga kinahanglan gayod nagsalli'an i kada'an pa'agi pagtapit si Diyos tungod kay aniya' na nagpabawa la'in klasi paraghalad nga irog dina si kina'iyana si Melquisedec, ¹⁶addangan nga nagtu'inan paraghalad ma'in sigon si riglaminto kon say i nagmamatan-na kundi' sigon dina si kalugaringun-na gahom nga anarutsot anan si kinabuhi'-na nga gana' kapapara'un-na. ¹⁷Kay ma'in ba' nan iya i maka'anna' si Kasuratan:

Paraghalad kaw hasta si kahastahan,

irog si pagkaparaghalad-na si Melquisedec.^d

¹⁸Kon sugad, akawara'an gahom i primiro pama'agi tungod kay maluyay to ngan gana' pulus-na pagtalwas si a'a, ¹⁹kay i bala'od ga'i akapamatgas si kina'iya-ta. Dungan sinan aniya' paluwa' mas mahaya pagla'um-ta, nga pina'agi si iya akadugok kita si Diyos.

²⁰Pwira pa sinan, aniya' pa liwat nagbusngal sumpa'! Gana' gayod nagbusngal-na si Diyos sumpa' si pagparatu'in-na si ditangnga' bilang

^c 7:11 I nagtukoy *sakaya-na si bala'od*, iya i pagkumpurmi si gawas-na si a'a kon ay i nagmandu'-na si bala'od pero i pangundi'an-na si bala'od hasta pa si pagkaparaghalad Levita kay gana' sito mga iya gahom-na pagsalli' si sallud-na si a'a. ^d 7:17 Salmo 110:4

paraghalad, ²¹ pero si Jesus namay aghuwangan-na si Diyos si pagbusngal ngan pagpinugad-na siray si iya:

Agsumpa' i Paragdalom

ngan ga'i agsalli' i isip-na,

“Paraghalad kaw hasta si kahastahan.”^e

²² Ngan tungod sito sumpa', akaklaruhan kita nga kumparar si kada'an, mas mahalap to pa'agi pagtapit si Diyos nga mismo i kalugaringun-na si Jesus i nagpatubyan-na pagpasiguro nga atuman to.

²³ Siray, kalabbatan i magpansurunud-sunod mga paraghalad tungod kay i kamatayon i makapugong si mga iya pagpadayon sinan pwisto, ²⁴ pero tungod kay allom si Jesus hasta si kahastahan, pirmaninti may liwat i pagkaparaghalad-na. ²⁵ Sanglit pwidi iya akatalwas bisan sumiran^f si magpamadugok si Diyos pina'agi si iya, tungod kay pirmi iya allom pagparapakibagaw si Diyos para si mga iya.

²⁶ Da'inan sinan klasi paraghalad i nagkinahanglan-ta kam. Addangan nga diyusnon ngan gana' makabasol, ata'o paglikay si pagparapakasala', nagla'in kuntra si mga makasasala' ngan nag'alsa labaw si kalangitan. ²⁷ Ma'in pariho si ditangnga' mga gilalabawi paraghalad, ga'i iya agkinahanglan pagpahalad allaw-allaw si nagpanbuno' hayop, ngan ma'in para dahulo si kalugaringun-na mga sala' mangno para si mga sala'-na si mga a'a kay sin adda hamok iya agpahalad para si mga sala'-na si a'a ngan pagpatubyan-na si kalugaringun-na. ²⁸ Maluya i mga gilalabawi paraghalad nga nagtu'inan sigon si bala'od kundi' i nagtu'inan sigon si sumpa' kahuman si bala'od, addangan iya Dadi' nga anmatgas na i kina'iya-na nga agpadayon hasta si kahastahan.

I Gilalabawi Paraghalad si Baha'o Pa'agi Pagtapit si Diyos

8 ¹ Kon akalanat kam si nagbararagawan-ta, andam na kam pag'alagad si pinaka'impurtanti surumatun-ko si ka'am: Aniya' na gilalabawi paraghalad-ta kam nga awinan si iya i dimu'an nagbararagawan-ta kam. Awiray iya agtingkulo' si banda kawatan si trunu-na si Harangdon ari si langit, ² ngan agsirbi si pangngangampu'an ari, i ungod pangngingistaran-na si Paragdalom nga iya mismo i magtindog, ma'in i a'a.

³ Padayon ako pagpasarig si isip-bi pina'agi si pagparapakurukumparar. Kada gilalabawi paraghalad nagtu'inan pagpahalad mga rigalo pati' mga nagpanbuno' hayop sanglit angay may liwat hamok nga aniya' nagpahalad-na si nagtukuy-tay to kam ato gilalabawi paraghalad. ⁴ Kon ato hamok iya si kalibutan, ga'i na kunta' iya pwidi nga magin paraghalad pa tungod kay

^e 7:21 Salmo 110:4 ^f 7:25 I adda pa kahulugan-na si Grikuhanon linggwahi: *akatalwas hasta si kahastahan*, o ma'in ngani' *akatalwas si bisan ay kamutangana*.

aniya' na dina mga a'a nagmandu'an-na si bala'od pagpahalad si mga rigalo. ⁵I pangngangampu'an nagsirbihan-na sito mga a'a day ritratu-na hamok ngan aniya' pagkapuruparihu'an-na si sari'i si langit. Ada'inan nan kay ngan tirindugun-na pa hamok si Moises i pangngingistaran-na tulda si Paragdalom, agpada'anana-na iya sito: "Pasiguruhon nga irug-mo i nagpakulaw si ka'aw ari si bukid."⁸ ⁶Kundi' intumu-bi daw i kahalap-na si nag'irugan. Intumu-bi liwat nga agtangga' si Jesus si Diyos pati' si a'a basi' aniya' pa'agi pagtapit si Diyos nga mas mahalap kuntra si dati pa'agi kay mas mahalap i mga sa'ad magpundar sito. Kon sugad kon da'inan i kalabaw-na sito pa'agi, iya may liwat i kalabaw-na si trabaho nag'aku'-na si Jesus pagmangno sito kuntra si trabahu-na si ditangga' paraghalad pagmangno si dati.

⁷Ngan ma'in na kunta' ministir nga agkinahanglan pa manunod kon gana' pangundi'an-na si dahulo pagkasarabutan kon pinapa'i i a'a pagtapit si Diyos ⁸pero kinaklaruhan nga aniya' kay mismo i Diyos magpakulaw si pagdisgustu-na si mga a'a pina'agi si pagpinugad:

"Si titakka allaw," lingun-na si Paragdalom,

"aniya' baha'o pa'agi pagtapit si ako

nga tigpasunud-ko si mga ka'uru'ampuhan-na si Israel
ngan da'inan may si mga ka'uru'ampuhan-na si Juda.

⁹Ma'in na pariho si pa'agi pagtapit si ako nga tigpasunud-ko si mga ginikanan-na

ngan paggiya-ko si mga iya pagawas si Ehipto,

tungod kay ga'i mga iya agpadayon pagtapod sinan pa'agi nga tigpasunud-ko,

ngan ako may patalikot si mga iya," lingun-na si Paragdalom.

¹⁰"Patangga'-ko i bala'od anan si mga pamurubu'ut-na
ngan patanum-ko anan si mga inisipan-na

kay iyay nan dina i pa'agi pagtapit si ako nga tigpasunud-ko si mga ka'uru'ampuhan-na si Israel

kahuman sinan panahon," lingun-na si Paragdalom.

"Ako i Diyos nag'ampu'an-na mga iya,

ngan mga iya may i mga ginsakupan-ko.

¹¹Sinan uras, ma'in na ministir si a'a pagturo' si kaparihu-na
o pagpinugad si bugtu'-na, 'Angilalaha si Paragdalom'

tungod kay mga iya dimu'an angilala si ako

tikang si pinaka'ubos pada'iray si pinakalabaw.

¹²Ada'inan nan kay pasaylu-ko i mga karat'an-na,

ngan ga'i na intum-ko bisan sumiran pa i mga sala'-na mga iya."^h

¹³Kon sugad, si paggamit-na si Diyos si allingon "baha'o" pagtukoy si pa'agi pagtapit si iya, agpaklaro nga gana' na pulus-na si dati pa'agi, ngan bisan ay nga gana' na pulus-na pati' kada'an na, ga'i agliyat awara' na.

I Pa'agi Pag'ampo' si Diyos ato si Kalibutan

9¹ Para kinakulawan i pag'alagad-na mga iya si dati pagkasarabutan-na si Diyos kon pinapa'i pagtapit si iya, aniya' nagpumwan-na mga tugon siray kon pinapa'i pag'ampo' si Diyos ngan aniya' liwat makigtindug-na pangngangampu'an ato si kalibutan. ²I nagpatunggu-na mga iya tulda aniya' pangngagihan-na nga dikurtina ngan i kina'anda'an sallod si primiroy to kwarto, iya i pamma'anna'an si lampara, i lamisa pati' i sagrado pan ngan nag'arunan to i Sagrado Lugar. ³Damurihan si kaduwa kurtina aniya' namay kwarto nga nag'arunan i Gisurusagraduhi. ⁴I mga inanna' nga aniya' kalabtanana-na ato, iya i uru'altar nagluknuran bulawan nga pannunuburan insinso pati' i kaban nagluknuran bulawan hasta si sallod nga pangngisihan si mga inanna' pagpa'intom si pagkasarabutan. I nagpa'isi ato, iya i bulawan pakattan nag'anna'an si karakanon nag'arunan manna,ⁱ i magsaringsing bastun-na'^j si Aaron, pati' i mga malambo bato kon singnga nagpamarka i mga kasugu'an.^k ⁵Dyata' si kaban aniya' nagpa'anna' mga kirubin pagriprisintar si magpanburubungyod pirmi si magsana'ag maka'angayan danta'. I mga pakpak-na sito aglandong yungod si takop kon singnga nagpapispis i laha'-na si mga hayop magpakalugtukan si kasina-na si Diyos si mga sala'. Kundi' ambanan-ta kam dahulo i pagbagaw sito nga nagsa'adda-adda gayod ⁶basi' akapanginano kita kam kon pinapa'i pagtuman si mga tugon. Ngan hamis na i mga inanna' sallod si pangngangampu'an tulda, pirmi pasallod i mga paraghalad si primiro kwarto pagbuhat si mga pangallow-allaw trabahuna. ⁷Kundi' i gilalabawi paraghalad hamok i pwidi makasallod si kaduwa kwarto ngan nagtugot to adda hamok allow si kada ta'on. Pirmi iya agbawa laha' pagpahalad: Primiro para si mga sala'-na pag'andam si kalugaringun-na katungdanan mangno para si pagkamakasasala' nga unob'^l si dimu'an ka'aha'an. ⁸Pina'agi sinan buruhaton si kada ta'on, agpasayod i Espirito Santo nga ga'i pa agpakatu'an-na si Diyos i pa'agi nga pwidi akasallod i mga a'a si Gisurusagraduhi^m basta agtunggo pa i primiro kwarto huwang i ka'agsuban

ⁱ **9:4** I nagpa'intom si *manna*, iya i pagpanginanu-na si Diyos si pangallow-allaw kinahanglanun-na mga iya. Kulawin si Juan 6:31,49,58. ^j **9:4** Anaringsing i *bastun-na* si Aaron ngan pagdiri'-na siray si mga a'a si pagkaparaghalad-na. Agpamatu'od nan nga ga'i agtugot i Diyos si bisan say hamok magtunggo bilang paraghalad. ^k **9:4** Si Grikuhanon: *batu-na si pagkasarabutan*, ngan i nagpa'intom si bato, iya i mga surunurun-na mga iya pagpakulaw si pag'alagad-na mga iya si pagkasarabutan. ^l **9:7** Si Grikuhanon: *i mga ka'ighnurantihan-na*, ngan i nagtukoy sinan i kabug'usan-na si mga ma'in tinuyo' sala' nga paluwa' anan si a'a tungod si dati sa'iridar-na si kina'iya-na si Adan. ^m **9:8** I nagtukoy *Gisurusagraduhi*, ma'in hamok i kaduwa kwarto si pangngangampu'an tulda (kulawin si birsikulo 3 pati' 25) kundi' hasta liwat i prisinsya-na mismo si Diyos ari si langit (kulawin si birsikulo 12).

nagparabuhat ari. ⁹Pina'agi si pagkukulaw sinan buruhaton, kunta' saklaruhan-na si mga a'a si ina'anto panahon i nagtukoy nga kamatu'uran. I karuyag sidngon nga ga'i a'ala' i duda-na si a'a nga sala'an pa iya pina'agi si pagpahalad mga rigalo pati' mga nagpanbuno' hayop. ¹⁰I mga tugon parti sinan mga buruhaton huwang na i parti si pagkakan, pag'inom pati' i pala'in-la'in sirimunya nga anlimpyo i a'a si pangulawan-na si Diyos, yaynan dimu'an agpanginano si gawas-na si a'a tubtob hamok si pagtakka-na si panahon to ina'anto kon singnga nagparahamis na i dimu'an.

I Laha'-na si Kristo

¹¹Pero ngan panakka-na si Kristo bilang gilalabawi paraghaladⁿ nga magpatuttot si kita si mga kahalapan nga atiya' na, diritso iya pasallod si mas mahalap ngan gana' pangundi'an-na pangngingistaran nga ma'in hinimu-na tulda si a'a, karuyag sidngon nga ga'i kina'anda'an ato si kalibutan. ¹²Ga'i iya pasallod nga i laha'-na si mga kanding pati' mga nati-nati baka i nagbawa-na lugod pasallod iya si Gisurusagraduhi sin adda hamok nga i kalugaringun-na mismo laha' i nagbawa-na ngan tungod sinan buhat, awinan si iya i kasarigan nga agbayaran-na na i paglukat si dimu'an mga a'a hasta si kahastahan.

¹³Aniya' pa adda pa'agi pagpasabot sito. Intumu-bi nga pwidi ag'andam pagdugok si Diyos i mga a'a nga ma'in kuno' limpyado pina'agi si pagpa'awas si laha'-na si mga kanding o ma'in ngani' si mga butakal baka ngan pina'agi liwat si pagpapispis si tinunaw agbun-na si tarnira baka. Kon akalimpyahan mga iya si gawas pina'agi sinan, ¹⁴iya pa ba' i matuman pina'agi si laha'-na si Kristo nga maka'ala' si duda-ta nga aniya' pa baratunun-ta kam si mga buhat nga akaguyod pada'iray si kamatayon nga bulag si Diyos basi' akasirbi kita kam si gana' kamatayun-na Diyos! Agpahalad-na si Kristo i kalugaringun-na nga gana' pangundi'an-na pada'iray si Diyos pina'agi si pagpasarig-na si Espirito mag'ayop si iya hasta si kahastahan.^o

¹⁵Tungod sinan, si Kristo i magtangnga' si Diyos pati' si a'a para aniya' baha'o pa'agi pagtapit si Diyos basi' i nagpangagda-na si Diyos agpaka'angkon si nagsa'ad-na mga iriridaron hasta si kahastahan. Ada'inan nan tungod kay amatay iya bilang panlulukat basi' aniya' makapalibri si mga sala' bisan pa i nagbuhat si uras nga nagsunod pa i dati pa'agi. ¹⁶Ngan kinahanglan nga aniya' mamatay kay bisan sumiran aghimo da'ito klasi pagkasarabutan, kinahanglan aniya' nagpa'intriga burunu'on pagpasarig si pag'alagad-na si padurudambila', ¹⁷ngan basta

ⁿ 9:11 I nagtukoy *panakka-na si Kristo bilang gilalabawi paraghalad*, iya i kamatayun-na ari si kudos. ^o 9:14 I adda pa kahulugan-na si Grikuhanon linggwahi: *pada'iray si Diyos sigon si gahum-na si kalugaringun-na Espirito nga agpadayon hasta si kahastahan.*

minatay na i magpasarig ga'i nayto gayod pwidi nagsupak ma'in pariho kon allom pa nga pwidi pa kaw pasibog.^p 18 Sanglit ngani' bisan si primiro pagkasarabutan, ga'i akaprubitso i a'a si katungod pagtapit si Diyos hasta nga gana' nagpa'awas laha'. 19 Ngan pagpakatu'an-na si Moises si dimu'an mga a'a si kada kasugu'an anan si bala'od, agbawa iya laha'-na si nati-nati baka nga nagpasalakot si buwahi'. Agpapispis-nay nan si nilikid sinurat bala'od pati' si dimu'an mga a'a pina'agi si paggamit si tungkay-na si hisop nga nagpapakkusan si nagpapiyat barahibu-na si karniro. 20 Agbuhat-nay nan dungan si pagpinugad, "Iyay to i laha' magpasarig si pa'agi pagtapit si Diyos nga nagmandu'-na si ka'am pagsunod."^q 21 Ngan si la'in uras namay, agpispisan-na liwat laha' si Moises i pangngangampu'an tulda pati' i dimu'an nga aniya' kalabtanan-na si pag'ampo' sallod sito. 22 Si kamatu'uran, sigon si bala'od nagkinahanglan paggamit laha' para ahimo limpyado si pangulawan-na si Diyos haros i dimu'an ngan kon gana' laha' nagpaturo', gana' may liwat kapasayluhan.

23 Sanglit kinahanglan nga magin limpyado i bisan ay nga nagpa'irog si mga langitnon inanna' pina'agi si da'inan klasi nagpahalad pero kinahanglan nga anmas pa sinan i nagpahalad para anlimpyo i mga sari'i si langit nga aka'alupan siray si sala'-na si a'a. 24 Akatu'anana kita kam sinan kay ma'in i pangngangampu'an nga tinindug-na si a'a nga nag'irog hamok si ungod gayod pangngangampu'an i nagsalluran-na si Kristo kundi' pasallod gayod iya mismo si sari'i si langit basi' iya i magparapakibagaw atubang si Diyos para si kita kam. 25 Ga'i liwat iya pasallod si langit pagpahalad uru'utro si kalugaringun-na pariho si nagparabuhat-na si gilalabawi paraghalad si kada ta'on pagsallod si Gisurusagraduhi nga agbawa laha' pero ma'in kalugaringun-na. 26 Kon da'inan sinan, kinahanglan kunta' si Kristo agsakit si malabbat bisis tikang pa ngan paghimo si kalibutan. Pero ma'in da'inan sinan. Lugod manatu'o iya sin adda hamok sallod si ina'anto kapanahunan kon singnga matapit na i katapusan. Pada'ito iya pagpara' si gahum-na si sala' pina'agi si pagpahalad si kalugaringun-na. 27 Pariho si bisan say aha'a nga amatay sin adda hamok mangno kahuman sinan husgaran-na iya si Diyos, 28 si Kristo may liwat amatay sin adda hamok ngan pagpahalad-na si kalugaringun-na pagpara' si mga sala'-na si mga a'a, ngan si kaduwa bisis tipada'ito iya nga gana' na kalabtanan-na si sala' kundi' para dina si mga katalwasan-na si mga magparapanimulat si iya.

Aghalad si Kristo Sin Adda Hamok para si Dimu'an

10 1 I sa'ambit-na kamutangan si magpansunod si bala'od day ritratu-na hamok si mahalap kamutangan nga titakka, ma'in nga iya

P 9:16-17 I adda pa kahulugan-na si Grikuhanon linggwahi: ¶ 9:20 Exo 24:8

naynan mismo i nagpanimulat. Sanglit tungod kay i sahimu-na si bala'od pagpakinda hamok pero ga'i akapagusto, ga'i to pwidi akapamatgas si kina'ia-na si a'a nga padugok si Diyos pina'agi si pagpahalad nga nagburubwilta kada ta'on. ²Klarado nga ga'i nan akapamatgas kay kunta' pahuway na mga iya si kahahalad si mga nagpanbuno' hayop kon ungod nga i magpara'ampo' akahugasan na si mga sala'-na hasta si kahastahan ngan ga'i na kunta' iya angabat pa si baratunon si sala'. ³Pero yaynan mga paghalad pagpa'intom nan dina si mga iya kada ta'on si mga sala'-na, ⁴tungod kay i laha'-na si mga butakal baka pati' si mga kanding, impusibli nga aka'ala' si sala'.

⁵Sanglit ngan pada'itu-na si Kristo si kalibutan, agpinugad iya, “Ga'i kaw aruyag si nagpanbuno' hayop pati' i ditangnga' pa nagpamahalad pagpasalamat, lugod ag'andaman-mo ako puho'.

⁶Ngan da'inan may, ga'i kaw alipay si nagpamabar'og hayop pati' i nagpanbuno' para apasaylo i sala'.

⁷Mangno agpahalling ako, 'Atiya' ako Diyos, pada'ito ako pagtuman si katuyuan-mo' sigon si maka'anna' si nilikid sinurat hi'unong si ako.’”^s

⁸Primiro agpinugad iya, “Ga'i kaw aruyag si nagpanbuno' hayop pati' i ditangnga' pa nagpamahalad pagpasalamat, ngan gana' makapalipay si ka'aw si nagpamabar'og hayop pati' nagpanbuno' para apasaylo i sala'” bisan kon agmando' i bala'od pagbuhat sito. ⁹Mangno agpinugad iya, “Atiya' ako, pada'ito ako pagtuman si katuyuan-mo.” I karuyag sidngon nga agpara'-na na i kada'an ngan agpasalli'-na i baha'o. ¹⁰Sanglit tungod kay maynan katuyuan agtuman-na si Jesu-Kristo, akahugasan i mga sala'-ta kam pina'agi si pagpahalad-na si kalugaringun-na puho' sin adda hamok.

¹¹I kada paraghalad kinahanglan allaw-allaw agtunggo pagtuman si mga rilihuso buruhatun-na ngan agburubwilta iya pagpahalad si pariho hamok klasi nagpanbuno' nga ga'i may hamok aka'ala' si sala'. ¹²Pero la'in gayod i nagbuhat-na si nagbararagawan-tay to kam paraghalad kay ngan paghalad-na sin adda para apasaylo i sala' hasta si kahastahan, aningkulo' dina iya si kawatan-na si Diyos. ¹³Tikang siray uras, agpara'antahak iya tubtob nga sapama'ubus-na si Diyos i mga kuntra-na pa nga day pannungtungan-na, ¹⁴tungod kay pina'agi si adda hamok paghalari-na, agpamatgas-na hasta si kahastahan i kina'ia-na si mga a'a nga magpakahugasan pirmi si mga sala'-na.

¹⁵Hasta liwat i Espirito Santo agpamatu'od si kita kam hi'unong si maka'anna' si Kasuratan siray. Primiro agpa'intom iya:

^r 10:7 I nagtukoy *katuyuan-na si Diyos*, gana' la'in kon ma'in nga kinahanglan amatay si Kristo para apasaylo i mga sala'-na si mga a'a. ^s 10:7 Salmo 40:6-8

- 16 “Patangnga'-ko i bala'od anan si mga inisipan-na,
ngan patanum-ko anan si mga pamurubu'ut-na
kay iyay nan dina i pa'agi pagtapit si ako nga tigpasunud-ko
kahuman sinan panahon,” lingun-na si Paragdalom.^t
- 17 Agpa'intom pa liwat iya:
“I mga sala'-na mga iya pati' i mga mara'at binuhatan-na
ga'i na intum-ko bisan sumiran pa.”^u
- 18 Ngan kon nagpamasaylo nayto, ay pa may i nagparabunu'an
panhahalad para si sala'?

I Ga'i Paglabba si Pagla'om

19 Sanglit mga kabugtu'an, gana' kasipug-ta pagdugok si Diyos tungod kay libri na kita kam pagsallod si Gisurusagraduhi Lugar pina'agi si laha'-na si Jesus. 20 Iyay nan i baha'o pa'agi nga akapatuttot si ungod kinabuhi' pati' i pa'agi pagwasi' si kurtina^v nga gana' la'in kon ma'in i puhu'-na mismo. 21 Ngan tungod liwat kay aniya' paraghalad-ta kam nga bali kapambihira nga magmangno si panimalay-na si Diyos, 22 pusukado kita kam pagparadugok si Diyos nga kinsing-kasing gayod huwang i kasiguraduhan si pagtu'o kay human na kita aka'angkon si murayaw pamurubu'ot ngan pagbunyang si kita.^w 23 Kunta' ga'i kita kam palabba si kasiguraduhan si pagla'om nga nagbusngal-ta na atubang si kalabbatan tungod kay tangkod i magsa'ad si kita kam. 24 Lugod, pirmi isip-ta kon pinapa'i-ta pagpukaw si igkasi-ta hi'unong si paghigugma' pati' pagbuhat mahalap. 25 Kunta' ga'i kita kam pahuway pag'atindir si pagtiriripon nga iya i sagara'an-na na si ditangnga', lugod agsi'uru'araghatay kita kam labihan na kay sayod kam nga matapit na i Allaw.^x

26 Kon agtuyo' kita kam pagparasunod si sala' pama'agi^y kahuman akumulito i kata'u-ta kon ay i kamatu'uran, ga'i na kita akaprubitso pa si panhahalad pagpara' si sala'-ta kam 27 ngan i mabilin na hamok si kita, iya i makangingirhat pag'antahak si paghusgar pati' si mag'arab-arab api nga tarakkahan-na si mga kuntra-na si Diyos.^z 28 Intumu-bi

^t 10:16 Jer 31:33 ^u 10:17 Jer 31:34 ^v 10:20 I puhu'-na si Kristo nagpapariho si kurtina kay i a'a ga'i akasallod si Gisurusagraduhi Lugar kon ma'in pina'agi sinan puho' pariho may nga i gilalabawi paraghalad ga'i akasallod ari kon ga'i iya ag'agi si kurtina. ^w 10:22 Si Grikuhanon: *kay human na nagpispisan i kasing-kasing-ta kam paghugas si duda-ta nga aniya' pa baratun-un-ta ngan human na liwat nagpandi i puhu'-ta kam si pinakamatallang buwahi!* ^x 10:25 Aniya' duwa pagsabot si nagtukoy ato 'Allaw'. I adda, iya i pagbungkag si Jerusalem si ta'on 70 AD; ngan i adda pa, iya i pagpada'itu-na gihapon si Kristo. ^y 10:26 Si Grikuhanon: *agpadayon kita kam si tinuyo' pagparapakasala'*, ngan i nagtukoy sinan i pagdiri' si pagdalum-na si Kristo hasta pa nga iya hamok i pa'agi pagtapit si Diyos. Kulawin si birsikulo 29 i da'anan klasi mga sala'. ^z 10:27 I nagtukoy kuntra-na si Diyos, iya i mga a'a nga magpantuyo' pagparasunod si sala' pama'agi.

nga bisan say i magsupak si bala'ud-na si Moises, nagmatay nga gana' kurukalu'uyay sigon si pagpamatu'ud-na si duwangan o tallungan tistigos. ²⁹Tara', ma'in ba' siguro anmas pa i kastigo si a'a kon agturutum'akan-na i Dadi'-na si Diyos, kon day gana' hamok si iya i sagrado laha' nga kasarigan si pa'agi pagtapit si Diyos nga nagpahugas si sala'-na, ngan kon agparapangudyut-na i Espirito nga magparapar'u'do' si iya si mapinalangga'on pagpanginanu-na si Diyos? ³⁰Ngan sayod kita kam si magpinugad nga, "Tawa'-ko i pagkastigo, ako i mamulos,"^a ngan agpinugad liwat iya, "Husgaran-na si Paragdalom i mga ginsakupan-na."^b ³¹Bali kamakangirhat kon satulu-na kita si urong si gana' kamatayun-na Diyos.

³²Intumu-bi daw i mga palabay allaw kahuman nga akasana'agan kam kon ay i kamatu'uran, i mga allaw nga ga'i kam aburubantad bisan atubang si maliyat pagti'os bisan singnga kam pa'arop. ³³Aniya' mga uras nga mismo ka'am i nagparapamakamalu'an pati' nagparapamasakitan atubang si ka'aha'an ngan aniya' namay mga uras nga palugno' kam hamok si mga nagparapamakamalu'an pati' nagparapamasakitan. ³⁴Agduyugan-bi i mga priso ngan andam kam pag'ako' kon nagbawi'an kam si dimu'an tawa'-bi tungod kay akatu'an kam nga aniya' tawa'-bi nga mas mahalap ngan agpadayon hasta si kahastahan.

³⁵Sanglit dakam agtapuki-bi i kasiguraduhan-bi, kay sigurado nga mahaya i primyu-bi. ³⁶Kinahanglan kam agpadayon pag'ilob basi' kahuman si pakatuman-bi si katuyu'an-na si Diyos, sakarawat-bi i mga nagsa'ad-na. ³⁷Kay aka'anna' si Kasuratan i nagpahalling-na si Diyos nga ma'in na pira,

"Titakka na i tipada'ito ngan ga'i iya ag'atraso.

³⁸ Kundi' antis sinan, i a'a nga matadong pina'agi si pagtapud-na si ako, akaprubitso si ungod kinabuhi'.

Pero i a'a nga abawa si katalaw pag'agi sinan lalan, sigurado nga ga'i ako alipay si iya."^c

³⁹Kundi' ma'in kita kam huwang sinan mga a'a nga ga'i na kalappa si mga katalaw-na hasta nga agkamaratay bulag si Diyos, lugod huwang kita kam dina si mga magpadayon pagtapod hasta nga agkataralwas.

I Pagtapod si Diyos

11 ¹Ay di' i pagtapod? I pagtapod, iya i pagsiguro si mga pagla'um-ta pati' pag'ako' si mga ga'i sakulawan-ta. ²Aniya' mga a'a si kada'an mga panahon nga aghimu-na si Diyos suruklan i klasi si mga pagtapud-na ³pariho si kita kam nga akasayod tungod si pagtapud-ta nga i kalibutan pati' i kalangitan ahimo pina'agi si allingun-na si Diyos ngan tungod

^a 10:30 Deut 32:35 ^b 10:30 Deut 32:36; Salmo 135:14 ^c 10:38 Hab 2:3,4

sinan, akasayuran liwat kita nga bisan ay nga kinakulawan ga'i ahimo tikang si dati kinakulawan.

⁴Intumu-bi daw si Abel. Tungod si pagtapud-na, mas angay si pangulawan-na si Diyos i nagpahalad-na kuntra si tawa'-na si Cain. Kon sugad, tungod si pagtapod, ahimo iya suruklan si adda matadong a'a ngan pagdayaw-na si Diyos si mga nagpamahalad-na. Ngan tungod liwat sinan pagtapod, hasta ina'anto kinabati'an pa i busis-na^d bisan kon maliyat na iya minatay.

⁵Tungod si pagtapod, awara' si Enoc ato si kalibutan ngan ga'i iya ag'agi kamatayon. Ga'i na iya kina'anda'an tungod kay agpabaya'-na na iya si Diyos. Myintras iya nagpabaya', aghimu-na iya si Diyos suruklan si mga a'a sinan panahon. ⁶Ngan kon gana' i pagtapod, impusibli pagpalipay si Diyos, tungod kay bisan say nga padugok si iya, kinahanglan dahulo agtutu'o nga ungod aniya' Diyos mangno agtutu'o nga agparaprimyo iya si bisan say nga agpara'anda' si iya.

⁷Tungod si pagtapod, amati' si Noe bawa i katahap si nagpada'an-na si Diyos titakka hinabo' nga ga'i pa kinakulawan. Agtindog iya arka pagsalbar si pamilya-na. Kon sugad, tungod si pagtapud-na, dati na kinakulawan nga paratukan i dimu'an a'a si kalibutan kundi' iya may i makaprubitso si klasi si pagkamatadong nga a'angkon pina'agi si pagtapod.

⁸Tungod si pagtapod, amaya' dayon si Abraham ngan pangagda-na si iya si Diyos pada'iray si lugar nga papa'iridaron si mga ka'uru'ampuhan-na si maliyat pa panahon bisan kon ga'i iya akatu'anang kon singngay nan. ⁹Tungod si pagtapod, awili iya pag'istar ari si lugar nga nagpasa'ad hamok si iya bisan kon akapariho hamok iya si sampi si dayuhan nasyon. Ag'istar hamok iya si mga payag-payag tulda ngan da'inan liwat sinan i titakka kamutangan-na si dadi'-na Isaac pati' si ampu-na Jacob nga naglatayan-na si sa'ad nga i mga ka'uru'ampuhan-na i magtagtawa' si nasyon. ¹⁰Ag'ilob iya sinan tungod kay agparapanimulat dina iya si syudad nga gana' kabubungkagun-na tungod kay mismo i Diyos i magplano pati' magtindog.

¹¹Tungod si pagtapod, bisan kon maktong na si Abraham ngan si Sara may ga'i agdadi' tungod kay aniya' dipirinsya-na, agkilala-na si Abraham nga tangkod i magsa'ad si iya sanglit akadadi' gihapon iya. ¹²Bisan kon akapariho naynan a'a si minatay tungod si kamaktung-na, agtikang anan sinan a'a a'allom i mga ka'uru'ampuhan nga akapariho kalabbat si mga bitu'on ari si langit nga ga'i a'isip pariho si baybay ari si baybayon.

¹³Yaynan dimu'an mga a'a ga'i palabba si mga pagtapud-na bisan si mga kamatayun-na. Ga'i liwat mga iya agpakakarawat si mga nagsa'ad-

^d 11:4 I nagtukoy *busis-na*, iya i pagpalaku-na bulos si Abel si Diyos tungod si pagmatay-na si iya si Cain. Kulawin si Gen 4:8-10.

na si Diyos, pero sapantawan-na naynan mga iya si katalahan ngan malipayon mga iya si pagdadara'un-na sinan. Agpan'ako' mga iya nga mga dayuhan hamok pati' sampi ato si kalibutan. ¹⁴I mga a'a nga akapinugad sinan, agpamatu'od hamok nga agparapanhingyap mga iya si nasyon nga mga kalugaringun-na gayod. ¹⁵Kon a'awil pa kunta' mga iya si mga tinaliwanan-na nasyon, masayon hamok si mga iya i pagbalik. ¹⁶Pero ga'i. Lugod agparapanhingyap dina mga iya si mas mahalap pa nasyon, i langitnon. Sanglit ga'i akabuan kamamalu'an si Diyos i pag'aku'-na mga iya si iya bilang mga Diyus-na kay aniya' na nag'andam-na syudad para si mga iya.

¹⁷Tungod si pagtapod, awili si Abraham pagbuno' si dadi'-na Isaac bilang panhahalad ngan pagpurbar-na si iya si Diyos. Kadiki'itan na hamok sabunu'-na i gana' makapariho^e dadi'-na bisan kon sakarawat-na i sa'ad-na si Diyos ¹⁸pina'agi sinan dadi' kay agpinugad-na iya, "Pina'agi si Isaac, akilala i minamat-mo."^f ¹⁹Anakka si isip-na si Abraham nga aniya' gahum-na si Diyos pagbanhaw ngan kon akasayuran kita si malalom karuyag sidngon, akapinugad kita nga mismo siray allaw akabalik si iya i mabanhaw Isaac.

²⁰Tungod si pagtapod, agpalako si Isaac si Diyos si kabubuwasun-na si Jacob mangno i para si Esau.

²¹Tungod si pagtapod, ngan tikamatay na si Jacob, agpalako iya si Diyos si kabubuwasun-na^g si duwangan dadi'-na lalla si Jose ngan ag'ampo' iya dungan si pagpatukod si bastun-na.

²²Tungod si pagtapod, ngan tikamatay na si Jose, akapahalling iya hi'unong si titakka pag'amban-na si mga a'a-na si Israel si Ehipto ngan agmando' iya pagbawa si mga ta'ulang-na.

²³Tungod si pagtapod, sallod si tallo bulan tikang si ka'allum-na si Moises, agtagu'-na iya si mga mahanak-na tungod kay agpakakulaw mga iya nga bali iya kalalaki dadi'-dadi' ngan ga'i mga iya agkataralaw si mandu'-na si hadi'.

²⁴Tungod si pagtapod, ngan bag'ong tubo' na si Moises, ga'i iya aruyag nga agpadayon pa i pagkakilala si iya bilang dadi'-na si prinsisa, i dadi'-na si Paraon. ²⁵Agpili' dina iya nga nagmaltratar huwang si mga a'a-na si Diyos kuntra i pagprubitso si kali'-kali' kalipayan si pagtalikot si Diyos.^h ²⁶Para si iya, mas mahalap pa kon ag'antos iya si mga pagtamay

^e **11:17** I adda pa kahulugan-na si Grikuhanon linggwahi: *i sulo* dadi'-na. Iyay nan i allingon naggamit pagtukoy si Jesus ari si Juan 1:14,18; 3:16,18 kay pariho si Jesus nga gana' la'in sapabawa-na si Tata' pagtalwas si kalibutan, gana' may liwat la'in sapahalad-na si Abraham pwira si Isaac. ^f **11:18** Gen 21:12 ^g **11:21** Si kabatasanan-na mga iya, agpalako si Diyos si Jacob para si kabubuwasun-na si duwangan dadi'-na lalla si Jose pag'ako' si duwangan ampu-na, nga kas Efraim pati' Manase, bilang kalugaringun-na mga dadi'. Kulawin si Gen 48:8-20. ^h **11:25** Si Grikuhanon: *kalipayan-na si sala'*.

hi'unong si pagduyog si Tinu'nan Mannanalwas kuntra kon satawa'-na i kayamanan si Ehipto. Anakka iya sinan isip tungod kay agtitili' iya si kararawatun-na primyo.

²⁷Tungod si pagtapod, ga'i iya agruha-duha pag'amban si Ehipto ngan ga'i agbali-bali-na i kasina-na si hadi'. Akapadayon iya pagti'os tungod kay sakulawan-na i addangan nga ga'i kinakulawan. ²⁸Tungod si pagtapod, agtuman-na i kinahanglanon si titakka Paglabayⁱ bawa i pagpapispis si laha', basi' i anghel si kamatayon ga'i aglabot si kada suhag-na si mga a'-na si Israel.

²⁹Tungod si pagtapod, agpakabalatas i mga a'a si Piyat Kalawot nga akapariho hamok si hubas, pero ngan pangirug-na si mga taga Ehipto, diritso agkarilimbo.

³⁰Tungod si pagtapod, atimpag i kuta' si syudad Jerico kahuman-na si mga a'a paglibut-libot si gawas-na sallod si pito' allaw. ³¹Tungod si pagtapod, ag'istimar-na siray si Rahab nga magparapabayad danda ari siray syudad i mga ispiya nagpabawa-na si mga a'-na si Israel. Ngan tungod sinan buhat, ga'i akahuwang si Rahab pagmatay si mga masinupakon si Diyos.

³²Ngan ay pa ba' i papatambahun-ko pagsumat? Gana' na uras-ko pagsumat hi'unong kas Gideon, Barak, Samson, Jepte, David, Samuel pati' si mga paragsumat. ³³Tungod si pagtapud-na mga iya, agda'og mga iya pagpakigirra si mga ginhadi'an ngan akapalangngan mga iya si pantay pagtratar hasta nga aniya' sa'angkun-na mga iya si nagpasa'ad nasyon. Aniya' si mga iya makapugong si bawa'-na si mga liyon, ³⁴makalupig si kapanas-na si mag'arab-arab api, makalikay si kamatayon si ispada. Bisan kon maluya mga iya, ahimo mga iya nga mga makusog, gana' si mga iya makagahos pagpakigirra ngan lupig-na mga iya i kasundaluhan-na si la'in mga nasyon. ³⁵Tungod si pagtapod, aniya' mga danda nga agpakahuwang gihapon si mga minatay-na nga magkabaranhaw.

Aniya' liwat mga a'a nga awili na hamok nga nagkastigo kuntra nga akalibri si kamatayon tungod kay aruyag dina mga iya nga agpaka'angkon si mas mahalap kamutangan si pagkabanhaw.

³⁶Aniya' nga nagparasamyangan pati' nagparalatigo ngan aniya' may nagkadinahan pati' nagpanpriso. ³⁷Aniya' nga nagpanalutugan, naglagadi' si singli', pati' nag'ispada pagmatay. Kalabbatan i magpan'ibakwit ngan anit-na hamok si karniro pati' kanding i mga badu'-na. Hanga' na mga iya agpakapanasan si uras, nagparapamasakitan tungod si pagtu'o ngan

ⁱ 11:28 I *pagtuman-na si Moises si kinahanglanon si titakka Paglabay*, iya i tinikangan-na si pagsilibrar-na si mga Hebro si pyista pag'intom si paglabay-na hamok si anghel-na si Diyos si mga ruma'-na ngan pagmatay-na si dimu'an suhag dadi' lalla si balang pamilya ari si Ehipto.

nagmaltratar, ³⁸kundi' si kamatu'uran, gana' ato si kalibutan nga angay pagpakibiyo' sinan mga a'a. Agparalibut-libot mga iya si mga disyirto pati' si mga kabubukiran ngan agparatago' si kakwiba-kwibahan pati' si mga luwang.

³⁹Yaynan dimu'an mga a'a agpakakarawat si pagdayaw-na si Diyos tungod si mga pagtapud-na, bisan kon gana' si mga iya magpakakarawat si nagsa'ad-na langitnon nasyon. ⁴⁰Aniya' na andang planu-na si Diyos nga sakop kita kam ngan ga'i mga iya anggasi si kahalap-na sinan kay akatakka hamok mga iya si hul'os kamutangan' dungan si kita kam.

Agswitu-na si Diyos i mga Dadi'-na

Sant 1:2-18; 1Ped 4:12-19

12 ¹Sanglit tungod kay nagpalibutan kita kam si da'inan kalabbat mga tistigos pag'aghat si kita kam hi'unong si pagtapod si Diyos, kunta' ga'i kita kam pahuway paglalahi si lalan nagpalalahi'an-na si Diyos si kita kam. Si pagpakirumba-ta kam, tapukan-ta kam i bisan ay nga aka'ulang hasta pa i sala' nga magparagagapos si kita kam. ²Kunta' i pangulawan-ta kam agbungyod pirmi ari si Jesus nga magdahulo paghimo lalan si pagtu'o ngan magpamatgas si pagtapud-ta kam. Tungod si kararawatun-na kalipayan, ag'antos iya si pagpapako' si kudos ngan ga'i agbali-bali-na i kamamalu'an. Mangno aningkulo' iya si kawatan banda si trunu-na si Diyos. ³Huna'-huna'u-bi iya nga ag'ilob si pagkuntra-na si iya si mga makasasala' basi' ga'i kam anluya ngan agkadirisgusto.

⁴Si pagpaki'away-bi si sala', ga'i pa kam anakka si pag'atubang tubtob nga agpaturu'-bi i laha'-bi. ⁵Salimutan-bi na ba' i mga maka'a'aghat allingon nga nagpinugad-na si Diyos si ka'am bilang mga dadi'-na?

No', dakaw agpata'an kon agswitu-na^k kaw si Paragdalom, ngan dakaw adisgusto kon ag'isugan-na kaw,

⁶kay agswitu-na si Paragdalom i nagpanhigugma'-na, ngan agkastigu-na i bisan say nga nag'aku'-na bilang dadi'-na.^l

⁷Sanglit ilubu-bi i kakurihan bilang pagswitu-na si Diyos si ka'am kay agratar-na kam nga mga kalugaringun-na dadi'. Ngan say ato dadi'a nga ga'i nagswito si tatay-na? ⁸Kon ga'i kam nagswito, ngan akatu'anana kita nga bisan say dadi'a nagswito, kon sugad mga dadi' kam hamok si gawas ngan ma'in kam gayod mga gidadi'i. ⁹Tamba pa sinan, bisan say si kita kam aniya' tatay-na ato si kalibutan nga agswito si kita kam ngan tungod

j 11:40 I adda pa kahulugan-na si Grikuhanon linggwahi: *pagpamatgas si kina'ia* pariho si sa'agihan-na si Jesus (2:10), ngan kinahanglan kada addangan ag'agi sinan antis ahul'os i kamutangan-na si bug'os manniniripon pag'ampo'. ^k 12:5 I nagtukoy *pagswito*, iya i pagswitu-na si addangan nga ata'o pagpa'ubos ngan pagsagubay si nagswitu-na sanglit akabuwan nan karuyag si nagswito pagdugok pirmi si magswito si iya. ^l 12:6 Pngl 3:11,12

sinan, agtatapit kita si mga iya huwang i pagtahod. Tara', iya pa ba' i ga'i pag'aku'-ta si Tatay nagmamatan si mga espiritu-ta basi' sa'angkun-ta i ungod kinabuhi'? ¹⁰I mga tatay-ta kam, agswito si kita sallod si makali' panahon si pagtubu'-ta sigon kon ay i mahalap si pagkagasi-na mga iya. Pero i Diyos agswito sigon si ungod makapahalap si kita basi' sa'ambitta i pagkadiyusun-na. ¹¹Si uras nga nagswito kita, ma'in makaruruyag kundi' mabuwat nagbawa. Pero si katapus-tapusan, kon agara' i a'a pagbuhat si mga kinahanglanon pina'agi si pagswito, aka'angkon iya si matadong ngan murayaw kinabuhi'.

¹²Sanglit, pabaskugu-bi i magpanlumbayan mga langngun-bi pati' i magpanluyahan mga tu'ut-bi.^m ¹³Patagu-bi i lalan naglalangnganan-biⁿ basi' i magpanki'ang ga'i aggrabi, lugod tulos agpakabalikan.

I Pada'an Hi'unong si Pagdiri' si Diyos

¹⁴Himu'u-bi i sahimu-bi pagpakihalap si bisan say pati' pagtagama si mga kalugaringun-bi nga magin diyusunon kay gana' makakulaw si Paragdalom kon ma'in iya diyusunon. ¹⁵Pasiguruhu-bi nga gana' si ka'am palabba si mapinalangga'on pagpanginanu-na si Diyos ngan da'inan may nga gana' mabilin humot si ka'am nga manudok pagpasamok pati' pag'alop si kalabbatan. ¹⁶Pasiguruhu-bi nga gana' si ka'am nga maki'u'ubayon si bisan say hamok sasindakan-na, o ma'in ngani' nga agpasibaya' si Diyos pariho si Esau nga magpabalyo si iriridarun-na bilang suhag dadi' lalla kuntra hamok si adda pagkakani. ¹⁷Akatu'anan kita nga si katapus-tapusan ngan aruyag na kunta' iya pag'angkon si kabubuwasun-na, nagdiri' iya. Gana' na gayod sahimu-na si Esau nga akabindisyunan iya bisan kon agkarag pa iya luha'.

¹⁸Ma'in kam pariho si mga a'a-na si Israel siray nga agkinahanglan pagdugok si Bukid Sinai nga ga'i anggasi si kadilikadu-na pagtungtong ari kon singnga aniya' mag'arab-arab api. Bali lu'om i durugukun-na mga iya ngan aniya' makusog bariyo mag'ipu-ipo. ¹⁹Ari liwat siray bukid, agkinahanglan mga iya padugok si bali kusog tandu-na si trumpita pati' si mahaya busis magpahalling hasta nga makimalu'oy i magpakapamati' nga kunta' pahuway na, ²⁰tungod kay ga'i mga iya agpaka'agwanta si nagmandu'-na: "Bisan hamok hayop i makatungtong si bukid, kinahanglan nga talutugan-bi."^o ²¹Bali kamakangingirhat si nagpakulaw si mga iya ngan mismo si Moises akapinugad, "Bali ako pagkurug-kudugan tungod si katalaw."^p

²²Kundi' ka'am lugod dina, akadugok na si Bukid Sion, i langitnon Jerusalem, i syudad nag'istaran-na si gana' kamatayun-na Diyos.

^m 12:12 I nagtukoy *magpanlumbayan* pati' *magpanluyahan*, iya i kamutangan-na si a'a kon ag'atubang si mga kakurihan. ⁿ 12:13 Pngl 4:26 ^o 12:20 Exo 19:12,13
^p 12:21 Deut 9:19

Agpamadugok kam si marayhak pagtiriripunan-na si niyukut-yukot ka'anghelan ²³ pati' si manniripon pag'ampo' si suhag-na si Diyos nga i mga arun-na aka'anna' ari si listahan si langit. Pamadugok kam si Diyos, i huwis si dimu'an ka'aha'an pati' pamadugok kam si mga espiritu-na si mga matadong a'a siray nga matgas na i mga kina'ia-na. ²⁴ Pamadugok kam si Jesus, i magtangnga' nga akatapit i a'a si Diyos sigon si baha'o pa'agi ngan pamadugok liwat kam si nagpapispis laha' nga mas mahalap kuntra si laha'-na si Abel kay agpalakoy nan dina kalu'oy para si sala'an imbis ag'ariwasa pagbulos.

²⁵ Pasiguruhu-bi nga ga'i kam agdiri' si magpahalling kay kon ga'i agpakalikay si kastigo i mga a'a magpandiri' si magpada'an si mga iya ato si kalibutan, iya pa ba' kon patalikot kita si magpada'an si kita tikang si langit? ²⁶ Siray uras, abay'og i kalibutan pina'agi si busis-na, pero ina'anto tihinabo' i nagsa'ad-na kahuman si maliyat panahon, “Baray'ugun-ko gihapon ma'in hamok i kalibutan kundi' hasta pa i kalangitan.”^q ²⁷ Bali kaklarado nga i nagtukuy-na si allingon “gihapon”, iya i pagpara' si bisan ay nga pwidi abay'og, i dimu'an nga hinimo, basi' i mabilin na hamok iya i ga'i pwidi nagbay'og.

²⁸ Sanglit, tungod kay katikang na kita kam pag'angkon si ginhadi'an nga ga'i aburubay'og, kunta' agpasalamat kita kam kay iya nan i angay pag'ampo' si Diyos bawa i hul'os pagtahap, ²⁹ kay i Diyus-ta kam akapariho si mag'arab-arab api.

I Ultimo mga Panugun-tugon

13 ¹ Padayuna kam paghirigugma'ay bilang magbururugto' si pagtu'o. ² Dakam alimot pagpadayon si mga ruma'-bi bisan i mga istranghiro, kay pina'agi sinan aniya' mga a'a nga ga'i agpakatu'an-tu'anan nga mga anghel bali' dina i nagpadayun-na mga iya. ³ Intumu-bi i mga sari'i si prisuhan nga sahi'-na nga mismo ka'am awiray huwang si mga iya ngan da'inan may i mga nagmaltratar nga sahi'-na nga ka'am mismo i nagpasakitan.

⁴ Kunta' i dimu'an agrispitar si pagdangallahan ngan gana' liwat magbuwan rigsok si pan'u'ubayan-na mga iya kay husgaran-na si Diyos i magbisyo si pagdangallahan pati' i dimu'an nga maki'u'ubayon si bisan say hamok sasindakan-na. ⁵ Dakam abaraw si kwarta ngan akuntintuha kam kon ay i tawa'-bi tungod kay agpinugad i Diyos,

“Ga'i gayod ako pa'amban si ka'am,
ngan ga'i kam gayod pata'anan-ko.”^r

⁶ Sanglit gana' ruha-duha-ta pagpinugad,

“I Paragdalom i magbulig si ako,

ngan gana' katalaw-ko.

Tara', ay i sahimu-na si a'a si ako?"^s

⁷Intumu-bi i mga punu'-bi nga magsumat si ka'am siray si allingun-na si Diyos. Pinsaru-bi kon ay i manakka si mga kinabuhi'-na ngan padayuna kam pag'irog si mga pagtapud-na si Diyos. ⁸Si Jesu-Kristo gana' paglilawatun-na magin ngan siray, o si ina'anto hasta pa si titakka.

⁹Dakam pabawa si pala'in-la'in nagturo' nga usu-uso hamok. Kunta' i mapinalangga'on pagpanginanu-na si Diyos i magpabaskog si mga huna'-huna'-ta ma'in i mga sirimunyas nga agbiyo' i pag'ampo' pati' i pagkakan kay si kamatu'uran gana' pulus-na si karakanon pagpabaskog si a'a.

¹⁰Aniya' siray mga paraghalad magsirbi si pangngingistaran-na tulda si Diyos, pero intumu-bi nga i da'inan klasi mga a'a gana' katungud-na paghuwang si kita kam si altar^t nagtarangka'an-ta kam pagkakan.

¹¹Ngan intumu-bi liwat nga i gilalabawi paraghalad agbawa si laha'-na si mga hayop pasalod si Gisurusagraduhi Lugar bilang panhahalad para si sala' kundi' i mga puhu'-na sinan mga hayop nagbar'ugan lugod dina gawas si karuruma'an. ¹²Si pariho kamutangan, si Jesus may agsakit gawas^u si kuta'-na si syudad basi' magin diyusnon^v i mga a'a pina'agi si kalugaringun-na laha'. ¹³Sanglit tana kam pada'iray si iya gawas si karuruma'an ngan pahuwang kita kam si kamamalu'an nag'antus-na. ¹⁴Gana' ato syudad para si kita kam nga agliyat kundi' agparanimulat kita kam dina si syudad nga titakka.

¹⁵Sanglit pina'agi si Jesus, pahalad-ta kunta' pirmi i mga pagdayaw-ta para si Diyos nga iya i day buwa'-na si bawa'-ta kam si balang uras nga ag'aku'-ta kam i arun-na. ¹⁶Ngan dakam liwat alimot pagbuhat pirmi si mahalap pati' pagpa'uru'arambitay si mga inanna'-bi kay iyay nan i mga buhat nga day panhahalad nga makapalipay si Diyos.

¹⁷Sunuru-bi i mga punu'-bi ngan aku'u-bi i mga pagdalum-na kay aniya' mga iya baratunun-na pagpanginano si ka'am. Sunuru-bi mga iya basi' malipayon mga iya pagpanginano si ka'am, nga ga'i mga iya nagbubuwatan kay ka'am may hamok gihapon sinan i lugi'.

¹⁸Pangadyi'-bi kami' pirmi. Sigurado kami' nga gana' na mabilin sala' nga baratunon kami' pa ngan i karuyag kami' hamok nga akabuwan unra i mga kinabuhi' kami' bisan sumiran. ¹⁹Makimalu'oy gayod ako nga agpamangadyi' kam basi' tulos ako akapada'inan si ka'am nan.

²⁰Aggyahan-na si Diyos pagawas si lugar-na si mga minatay i Paragdalum-ta kam Jesus nga pinakabantugan Mangngataman si mga

^s 13:6 Salmo 118:6,7 ^t 13:10 I nagtukoy *altar*, iya i kamatayun-na si Jesus. ^u 13:12 I *pagsakit-na si Jesus gawas si kuta'-na si syudad*, agpamatu'od nga gana' na pulus-na si buruhaton salod si Gisurusagraduhi Lugar. ^v 13:12 I adda pa kahulugan-na si Grikuhanon linggwahi: *basi' satagama-na mga iya paghuwang si Diyos*. Pero bisan ay si duway nan kamutangan, i katuyuan-na nga libri na i magpantapod si iya pagdugok si Diyos.

karniro pagpamatu'od nga pina'agi si laha'-na, aniya' na pa'agi pagtapit si Diyos nga agpadayon hasta si kahastahan. Amalako ako si Diyos, i pu'un-na si kamurayaw, ²¹ nga buwanan-na kam si dimu'an nga mahalap para akakaya kam pagtuman si katuyu'an-na. Amalako liwat ako nga i Diyos mismo magkiwa ato si kita kam kon ay i makapalipay si iya ngan agpalaku-koy nan dimu'an pina'agi si Jesu-Kristo nga darayawon hasta si kahastahan. Amen.

²² Mga kabugtu'an si pagtu'o, makimalu'oy ako si ka'am nga tuninungan-bi gayod i mga panugun-tugun-ko kay ma'isi surat-koy to si ka'am bisan mapundok hamok.

²³ Aruyag ako pagpakatu'an si ka'am nga akagawas na si Timoteo, i bugtu'-ta kam. Kon tulos iya akapada'ito si akoy to, pabaya'-ko iya pagbisita si ka'am.

²⁴ Pangumustahi-bi ako si dimu'an mga punu'-bi bawa i dimu'an nagtagama paghuwang si Diyos. Mangumusta may si ka'am i mga taga sunsatu'o si Italia.

²⁵ Amalako ako nga padayun-na si Paragdalom i mapinalangga'on pagpanginanu-na si ka'am dimu'an anan.